

Verantwoording d.d. juli 2023 van de Stichting de Westerkerk als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) voor het jaar 2022.

De Westerkerk in Enkhuizen behoort tot de top 100 van rijksmonumenten in Nederland. Deze erkenning heeft het monument o.a. gekregen vanwege belangrijke onderdelen van het interieur zoals het koorhek (1542), de orgelkas (1549), de preekstoel (1566), de authentieke zerkenvloer en de librije.

Contactgegevens

Stichting de Westerkerk

Westerstraat 138

1601 AN Enkhuizen

Fiscaalnummer 8160.54.691 verleend door de Belastingdienst d.d. 20 september 2007

Kvk nummer 37090582

Tel. bureau Stichting de Westerkerk: 0228 – 317800

E-mail: bureau@westerkerkenkhuizen.nl

Website: www.westerkerkenkhuizen.nl

Organisatie

Bestuur

- kerkbeheerders (vrijwilligers)
- vrijwilligers (± 70) verdeeld in 4 werkgroepen
 - Toerisme en evenementen
 - Onderhoud en restauratie
 - Cultureel Erfgoed
 - Nieuwsbrief / website

Daarnaast is er een administrateur voor de financiële administratie en een medewerkster voor de voor het bureau. (beiden vrijwilligers)

Huidige samenstelling bestuur

Mevrouw C.E. van der Linden (voorz.)

De heer J.A.M. Lankreijer (secretaris)

De heer C.S.M. Molenaar (penningmeester)

Mevrouw S.G.I. De Clercq (exploitatie / verhuur)

De heer T. Bruggink (publiciteit/website)

Adviseur historie/erfgoed Mevrouw C. Misset

Beloningsbeleid

Bestuursleden en vrijwilligers ontvangen geen beloning. Tot 1 juli 2021 was er een directeur die voor een klein salaris alle zaken van de kerk organiseerde. Deze functie is voorlopig niet opnieuw ingevuld, enerzijds omdat een duizendpoot, zoals de oude directeur moeilijk te krijgen was, anderzijds om financiële redenen. Vanaf 1 juli wordt de hele organisatie van de Westerkerk door vrijwilligers gedaan. De taken van het bestuur en de coördinerende vrijwilligers, bestaan uit coördinatie t.b.v. de verhuur, de instandhouding van het gebouw, begeleiding van de bouw van een nieuw orgel in de historische orgelkas, de restauratie en exploitatie van de voormalige kosterwoning, (de Costerije). Enkele vrijwilligers met een vast omschreven taak ontvangen een vrijwilligersvergoeding. De overige vrijwilligers ontvangen afhankelijk van hun verantwoordelijkheden en bestede uren en taken incidenteel een kleine attentie met kerst.

Doelstelling

Volgens artikel 2.1 van de Statuten van de Stichting de Westerkerk heeft de stichting uitsluitend ten doel de instandhouding van monumenten beschermd op grond van de Monumentenwet 1988 en voorts al hetgeen met een en ander verband houdt of daartoe aangekocht bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Art.2.2: De stichting tracht dit doel te bereiken door:

- a. het verwerven, in stand houden, restaureren en beheren van monumenten als bedoeld in lid 1 van dit artikel , waaronder de Westerkerk in Enkhuizen
- b. andere middelen, welke tot bevordering van dit doel kunnen leiden

Beleidsplan

Enkhuizen speelt zowel regionaal als provinciaal een belangrijke rol voor het toerisme. De stad heeft echter weinig faciliteiten om grote groepen te ontvangen. De Westerkerk kan hierin voorzien. Het monument is tussen 1998 en 2001 ten bedrage van ± € 4 miljoen gerestaureerd. Door een bijdrage uit de ISV-subsidie konden de nodige voorzieningen worden aangeschaft .

Verhuurmogelijkheden

- Westerkerk: maximaal 1026 personen.
- Gelegen in het centrum van een toeristische A-locatie.
- Kerkenraadskamer (maximaal 25 personen)

Toegevoegde waarde van het gebouw

- verlichting d.m.v. lichtkronen
- hoogkoor is als; aparte ruimte bruikbaar voor ontvangst van groepen
- de librije

Aanwezige faciliteiten

toiletaccommodatie – cateringfaciliteiten (krachtstroom) – verwarming – veiligheidsvoorzieningen – geluidsinstallatie – lichtinstallatie – podium.

Verslag van lopende activiteiten

Restauratie en herbestemming van de voormalige kosterwoning (de Costerije)

Het monumentale pand uit 1600 werd in 2008 aangekocht van de Protestants e Gemeente Enkhuizen. Doel van de aankoop was de exploitatie ten goede te laten komen aan de instandhouding van de Westerkerk. De benodigde vergunningen voor de restauratie en herinrichting zijn in 2019 goedgekeurd door de Erfgoedcommissie. Deze vergunningen zijn echter nog niet verleend omdat de gemeente Enkhuizen heeft besloten alle vergunningen waarbij parkeerplaatsen in het geding zijn, aan te houden tot 1 februari 2021. Hierdoor is een kandidaat huurder(horeca), waar we een jaar mee in gesprek waren, afgehaakt en heeft zijn zaak ik Hoorn geopend. Met ingang van 1 juni 2022 wordt de Costerije worden verhuurd als detailhandel, brocante.

Bouw van een nieuw orgel

De orgelkas van de Westerkerk is één van de oudste van Nederland. Ten behoeve van de restauratie van deze orgelkas (1549) is in 2003 het instrument daaruit verwijderd. In 2008 en 2009 is de orgelkas gerestaureerd. Na veel onderzoek heeft de Orgeladviescommissie in 2019 een keuze gemaakt voor een nieuw orgel in de gerestaureerde orgelkas. Gekozen is voor het ontwerp van orgelbouwer Verschueren. Dat sluit het beste aan bij het nieuwe gebruik van de Westerkerk en doet het meest recht aan de authentieke orgel kas.

Het nieuwe orgel zal in fasen worden gebouwd. Door bijdragen van twee lokale fondsen waaronder de Stichting Ondernemersfonds Enkhuizen is in 2020 opdracht gegeven voor het realiseren van het bovenwerk. Op 16 oktober 2021 is het eerste concert gegeven. Die dag was het namelijk 400 jaar geleden dat Jan Pietersz Sweelinck is overleden. Vanaf dat moment is het orgel van de Westerkerk weer volop in gebruik. De muziekcultuur zal daardoor opbloeien o.a. door de al 100 jaar bestaande traditie van de zomeravondconcerten weer te doen herleven. Helaas gooide de corona crisis roet in het eten en konden er tot maart 2022 geen concerten worden gegeven, maar in 2022 zijn 10 orgelconcerten gegeven. Er worden allerlei activiteiten georganiseerd zoals benefiet concerten, boekenverkoop, en orgeldiners om het geld voor het Hoofdwerk (180.000) bijeen te brengen.

Vervanging leien voor één dakvlak van de middenbeuk

In 2021 zijn de ± 20.000 leien van het noordzijde van de middenbeuk vervangen. Hiermee is een bedrag gemoeid van ± € 150.000. Om in de eigen bijdrage te voorzien wordt een 'leienactie' gevoerd. Voor € 2,- kan iedereen een nieuwe lei beschrijven met een persoonlijke boodschap. Die lei wordt op het nieuwe dak gespijkerd. Ook in 2022 is het laatste dak deel van nieuwe leien voorzien en ook dat jaar was er voor het laatste gelegenheid een lei te beschrijven die vervolgens op het dak werd gelegd.

JAARVERSLAG WESTERKERK ENKHUIZEN 2022

De volgende onderwerpen komen aan de orde:

- Zorg voor het kerkgebouw en de costerije
- Activiteiten
- Organisatie
- Verhuur van de kerk en kerkeradskamer
- Publiciteit
- Financiële steun /donateurs

ZORG VOOR HET GEBOUW

Elke twee jaar verschijnt er een rapport van de Monumentenwacht, waarin staat aangegeven wat er aan noodzakelijk onderhoud nodig is. Dat kunnen kleine herstel werkzaamheden zijn, maar ook grote onderhoudsprojecten. Dit jaar(2022) is, naast uitvoering van kleine herstelwerkzaamheden, het laatste dakdeel van nieuwe leien voorzien. Daarnaast is de Costerije zodanig gerestaureerd dat deze vanaf juli kon worden verhuurd als antiekwinkel.

ACTIVITEITEN

- **Orgelconcerten** De eerste twee maanden van het jaar waren er geen activiteiten mogelijk i.v.m. corona. De rest van het jaar was er een mooi, divers en uitgebreid cultureel programma. Allereerst zijn er vanaf maart 10 orgelconcerten gehouden. Onze orgeladviseur, Theo Jellema, heeft 4 benefiet orgelconcerten gehouden voor de bouw van het Hoofdwerk. Drie keer werd de mogelijkheid geboden om een orgelconcert te combineren met een kijkje achter het orgel en een orgeldiner. De opbrengst hiervan bedroeg € 2700. Daarnaast zijn er van de zomer door gerenommeerde organisten concerten gegeven. Bij de Open Monumentendagen (waarbij de eerste dag tevens nationale orgeldag is) hebben, naast een aantal amateur. organisten, studenten van het Sweelinck conservatorium uit Amsterdam gespeeld.
- **Zomeropenstelling** Een belangrijk onderdeel is de zomeropenstelling van 1 juli tot 10 september. Elke middag van 13.30 tot 17.00 uur is de kerk open voor publiek. De kerkschatten zijn dan te bewonderen, en de Librije kan worden bezocht. Daarnaast waren er drie tentoonstellingen rond het thema 1572. In de eerste vertelde een aantal informatieborden over de (nationale) geschiedenis van 1572. Een tweede tentoonstelling betrof de specifieke situatie in Enkhuizen en de consequenties voor de Westerkerk zelf (van katholiek naar protestants). Een derde tentoonstelling omvatte 100 portretten van Enkhuizers, gebaseerd op het thema "wie was jij in 1572?". Door het Ondernemersfonds waren voor deze laatste tentoonstelling prijzen ter beschikking gesteld die in een feestelijke bijeenkomst op Open Monumentendag werden uitgereikt. We ontvingen dit jaar 10.000 bezoekers.
- **RSG maquettes** Eindexamenleerlingen van de RSG hadden maquettes gemaakt met mogelijke bestemmingen voor het prachtige gebouw dat de Westerkerk is. Het waren inventieve nieuwe bestemmingen, zoals een klimhal, allerlei soorten café's en restaurants en een ruimte om te

gamen. Van de nieuwe bestemmingen waren prachtige, vaak op schaal gemaakte, maquettes gemaakt. De kerk stond er vol mee hetgeen op zich al een aardige nieuwe bestemming was voor het gebouw.

- **Muziek** In maart was er een uitvoering van de musical Jesus Christ Superstar. In april werd dit gevolgd door een muziekuitsvoering van het Koninklijk Stedelijk Muziekkorps (KSM), en op 11 juni de Oratorium Vereniging "Stem en Snaren", met het requiem en de Kronungsmesse van Mozart. Gelukkig konden we ook weer genieten van de Matthäus Passion. Er was een gospeldienst tijdens de Jazz dagen en er was een optreden van het Sneeker mannenkoor. Een psalmzingmiddag waar de aanwezigen mee konden gezongen. Het Korenfestival vond op de eerste zaterdag van oktober ook weer plaats in de kerk. Er was het Cine Music Experience met muziek en filmbeelden en tot slot een kerstsamenzang met het Enkhuizer Koor.

ORGANISATIE

De Stichting de Westerkerk steunt geheel op vrijwilligers. Het bestuur is een meewerkend bestuur en samen met de vrijwilligers worden de taken verdeeld. Er zijn ruim 70 vrijwilligers die worden ingezet bij de diverse activiteiten. Er is de dinsdagmorgenploeg, die zorgdraagt voor het schoonmaken, gereedmaken van de kerk bij evenementen en die allerlei bouwtechnisch onderhoud uitvoert. Er is een horeca ploeg waarbij de vrijwilligers zorgen voor de horeca tijdens evenementen. Er is een bouwcommissie die denkt over hetgeen nodig is bij het onderhoud van het gebouw en de veiligheid voor de medewerkers. Ook de energietransitie heeft hun aandacht. Er is een commissie Erfgoed, die informatie verzamelt over de kerk en haar schatten, een commissie Kunst en Cultuur, die zich buigt over een cultureel programma en de zomer tentoonstellingen. Ook is er een werkgroep Publiciteit, die zich bezighoudt met de uitgave van de Nieuwsbrief, die twee keer per jaar verschijnt. Daarnaast zijn er vrijwilligers die zich bezighouden met de (financiële) administratie en de verhuur.

De taken van het bestuur zijn verdeeld onder de bestuursleden, de financiën, de subsidieaanvragen, de publiciteit, de bouwkundige aspecten, het orgel, het secretariaat, het erfgoed, de culturele evenementen, het secretariaat en de externe contacten. Er zijn twee vrijwilligers die een vrijwilligers vergoeding krijgen. Daarnaast is er jaarlijkse maaltijd met de vrijwilligers en krijgen ze een attentie met kerst.

VERHUUR

De kerk werd voor uiteenlopende zaken verhuurd. Naast twee begrafenis, een huwelijk en een galadiner werd de kerk ook verhuurd voor de Gemeenteraadsverkiezingen, de griepvrij, en de uitreiking van de koninklijke onderscheidingen. En 2 dagen was de kerk het toneel van een uitverkocht CineMusic Experience.

PUBLICITEIT

De website van de Westerkerk ziet er niet alleen prachtig uit, maar hij wordt ook heel goed onderhouden. Alle informatie over de evenementen worden tijdig aangekondigd en na afloop is er een mooi verslag, vaak met een fotocollage. De voortgang van de bouw van het orgel en de mogelijkheid een orgelpijp te sponsoren, de website geeft alle informatie. Ook proberen we zoveel mogelijk te publiceren over de activiteiten in de plaatselijke kranten en periodieken. Voor de evenementen laten we aparte folders maken en soms ook wervende spandoeken. Twee keer per jaar verschijnt de Nieuwsbrief van de Westerkerk, met allerlei wetenswaardigheden over de kerk, haar activiteiten en haar vrijwilligers. Ook dit jaar is dat weer gelukt met bijzondere aandacht voor het in memoriam van Richard Lijnsvelt, die helaas eind december overleed.

FINANCIELE STEUN

Bij de restauratiewerkzaamheden zijn het Rijk en de Provincie Noord-Holland de belangrijkste financiers. Ook in 2022 bedroeg de subsidie 90% van de restauratiekosten. Dan resteert nog een eigen bijdrage van

tien procent. Daarbij komen de kosten voor exploitatie en publiciteit. En natuurlijk moeten we ook de kosten van de activiteiten zelf financieren. Inkomsten worden verkregen uit de verhuur en de opbrengst van de horeca. Daarnaast zijn ook de bijdragen van donateurs van groot belang. Hiertoe behoren de leden van het Westerkerk Genootschap (zij dragen € 500 per jaar bij), de Steunpilaren (€10 tot €100 p.j.) en de Vrienden van het Orgel (€50 tot €100p.j.) De Gemeente Enkhuizen subsidieert jaarlijks € 10.000 voor activiteiten. Ook ontvangen we vrijwillige bijdragen tijdens de zomeropenstelling en bij concerten als er geen entree wordt gerekend. Via particuliere fondsen zoals het Prins Bernard Cultuur Fonds en het Muller Vaderlandsch Fonds mochten we een bijdrage voor het dak ontvangen. Voor de bouw van het orgel zijn er subsidies toegekend door het Prins Bernhard Cultuurfonds (Noord-Holland), het Muller Vaderlandsch Fonds, de Kerkemeyer-de Regt Stichting, de Gravin van Bylandt Stichting, de Meindersma-Sybenga Stichting en het Orgelfonds Mooy.

Huidige financiering

Opbrengsten worden verkregen uit:

- Verhuur van de kerk en de kerkenraadskamer
- Entreegelden voor bezichtiging (gevraagd wordt om een vrijwillige bijdrage)
- Sponsoring gericht op specifieke evenementen, restauratie of de orgelbouw

- Steunpilaren (donateurs)
- Het Westerkerk Genootschap (tot juni 2020: het Genootschap van Zestien)
- Vrienden van het orgel van de Westerkerk (tot september 2019 de 'Club van 100')
- Subsidies van de rijks- provinciale en gemeentelijke overheid
- Subsidies van particuliere fondsen
- Bijdragen van particulieren voor een bepaald doel bijvoorbeeld voor het nieuwe orgel

Steunpilaren van de Westerkerk (donateurs)

In het monumentale kerkgebouw staan 22 steunpilaren die de muren en het dak overeind houden. Omdat te kunnen blijven doen zijn er ook menselijke steunpilaren nodig. Voor € 20 per jaar kunnen particulieren en bedrijven zich 'Steunpilaar van de Westerkerk' noemen. Steunpilaren ontvangen de Nieuwsbrief en krijgen soms kortingen en gereserveerde zitplaatsen bij activiteiten.

Het Westerkerk Genootschap (tot juni 2020 het 'Genootschap van Zestien')

Leden van 'Het Westerkerk Genootschap' zijn personen / bedrijven die voor een jaarlijks financieel fundament zorgen. Van die bijdragen moet o.a. de premie van de verplichte storm- en brandverzekering betaald kunnen worden (huidige premie is ± € 9.000) en ook de eigen bijdragen aan het noodzakelijk onderhoud van het gebouw. Vanwege de hogere kosten willen we het oorspronkelijke ledental van 16 weder uitbreiden. Hiervoor is een wervingsactie opgestart.

Vrienden van het orgel van de Westerkerk

Deze 'Vriendenclub' heeft als doel een akoestisch orgel in de gerestaureerde orgelkas te realiseren. Om dat doel te bereiken storten de Vrienden jaarlijks minimaal € 50 in het orgelfonds. Dit is een 'geoormerkt' fonds. De Vrienden worden jaarlijks uitgenodigd voor een bijeenkomst om de laatste stand van zaken te vernemen.

Westerkerk\Bestuur\Diversen\ANBI informatie

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE))

Voor de instandhouding van de Westerkerk is voor de jaren 2017 t/m 2022 een Periodiek Instandhoudingsplan (PIP) opgesteld. De instandhoudingskosten voor die periode zijn door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) goedgekeurd voor een bedrag van ± € 1.100.000. Hiervan wordt 50% gesubsidieerd.

Provincie Noord- Holland

Op grond van' Uitvoeringsregeling subsidie restauratie rijksmonumenten Noord- Holland 'kan jaarlijks subsidie worden aangevraagd. Voor de kosten voor de instandhouding van de Westerkerk in 2022 werd een subsidie aanvraag ingediend van 80.000 euro

Gemeente Enkhuizen

De gemeente Enkhuizen heeft voor het jaar 2023 een subsidie toegezegd van € 10.000.

Financiële verantwoording

Balans per 31 december 2019	december 2020/2021	20/2021		<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2022</u>
Activa					
Materiele vaste activa					
Kerkgebouw en Costerije				274457	310.970
vorderingen				69722	82635
Vlottende activa				184060	180246
kostenorgelrestauratie				410174	412550
				<u>938413</u>	<u>986401</u>
Passiva					
Vrij besteedbaar vermogen					
Bestemd				245681	228710
vermogen	mogen(orgelrestauratie)			391890	457281
				<u>637571</u>	<u>687992</u>
Kortlopende schulden					
vooruitontvangen prov restauratie costerije				59369	27041
vooruitontvangen nationaal restauratiefonds				48000	48000
onverdeeld saldo				193473	191428
				<u>938413</u>	<u>986401</u>
Staat van Baten en Lasten					
				<u>2021</u>	<u>2022</u>
Baten					
Verhuur, openstelling en overige diensten				31639	74393
giften en donaties				46967	34112
subsidie gem enkhuizen				10000	10000
subsidieonderhoudskosten				157597	
overige baten, activiteiten				0	
rente				128	
				<u>246331</u>	<u>118505</u>
Lasten					
kosten verhuur,dienstverlening,openstelling				17651	31260
organisatiekosten	sten			13181	13231
huisvestingskosten,verzekeringen				13627	19122
subsidiabel onderhoud				171788	17128
amortisering costerije				30094	
bureaunkosten					3518
bijzondere lasten					2093
resultaat				100	32.153
totaal				<u>246331</u>	<u>118505</u>